

Resultat HÄLSOENKÄT undersökning 2011

(Gällande period 2010.07.01 – 2011.06.30 sammanställd av Affe Karlström, Lotta Persson. Kommentarer Affe)

Vi vill till att börja med tacka för det goda gensvar det var på att svara på hälsoenkäterna i Kopparbo även i år. Utan detta unika/fantastiska läger hade vi inte uppnått den svarsfrekvens som vi gjort. Vi fick in 148 enkäter på lägret och 21 st via brev och e-post. Vi har fått hälsoprofil på 169 hundar och dödsorsak på 5st. Jag skall nu redovisa sammanställningen av enkäterna och lägger även till mina personliga kommentarer/reflektioner. Dessa kommentarer är inte att se som ett faktum utan det är upp till var och en av er att dra era slutsatser.

Har din hund avlidit under perioden?

5 avlidna hundar inrapporterade genomsnittsålder för dessa blev 10,25 år. Den äldsta 15 år och 4 månader den yngsta 5år. 2 hundar dog i cancer 8 och 8,5 år gamla, 2 dog av åldersrelaterade åkommor 14 och 15 år gamla samt 1 hund 5 år gammal p.g.a. osteochondros.

Kommentar: Vi har fått in alldeles för få rapporter gällande avlidna hundar för att kunna dra några slutsatser, men resultatet är inget som avviker speciellt från förra undersökningen då vi hade ett underlag på 107 döda hundar med en genomsnittsålder på 9,35 år.

Hur bedömer du din hunds generella allmäntillstånd och hälsa under tidsperioden?

91,6% (91,5% 2010) av Riesen ägarna anser att deras hundar mår mycket gott/gott, 7,7% (6 % 2010) medelgott.

Kommentar: Ett fantastiskt resultat men vi bör även i år ta hänsyn till att huvuddelen av enkäterna fylldes i på Kopparbo och dit åker man nog inte om man har en hund som generellt mår dåligt.

Är hunden steriliserad eller kastrerad?

4,1% av hundarna blev steriliserade eller kastrerade under perioden och 17,8% var det sen tidigare. Detta innebär att 21,9% (25,6% 2010) av hundarna var steriliserade/kastrerade. Detta var utfört vid en genomsnitts ålder av 4,3 år (4,8 år 2010). Anledningen till sterilisering/kastrering har varit Medicinsk orsak 45,9% (58% 2010), beteenderelaterade orsaker 27% (26% 2010). Övriga orsaker har varit hunden skall ej användas i avel(16,2%), slippa löp, skendräktighet e.t.c.

Kommentar: För mig var det ett överraskande resultat 2010 med så många steriliserade/kastrerade hundar. Numera har jag vant mig och tycker att det ser ut som en trend att man både av praktiska skäl och som ett försök att lösa problem väljer att kastrera hundarna. Genomsnittsåldern på utförd sterilisering/kastrering dras upp av tikar som drabbas av livmoderinflammation vid hög ålder och kastreras i samband med detta. Kastrering på grund av beteenderelaterade orsaker utförs i huvudsak vid en ålder av 1,5-3år och i årets undersökning var det 40% tikar.

Testikelstatus: **98,7%** (97%2010) av hanhundarna har/hade 2 normalt belägna testiklar.

Har din hund haft upprepade och/eller långvariga hudproblem/klåda?

Endast 4,1% (5,6% 2010) av hundarna hade haft upprepade och/eller långvariga hudproblem. Problemen hade varit av varierande slag och inget huvudsakligt.

Kommentar: Ett resultat som nog får anses vara bra. Många andra rasklubbar hade nog varit lyckliga över detta resultat.

Har din hund haft någon form av problem med sina klor under tidsperioden?

20,7% (24,5% 2010) uppger att deras hundar har någon form av problem med sina klor. Av dom som har problem uppger 71,4% (85% 2010) att problemen är lindriga till måttliga i form av torra/frasiga eller fläker lätt, 2,8% (11,5% 2010) har problem med kloavstötning samt 25,7% (34,6% 2010) att de haft problem med att klorna gått av något eller några tillfälle.

Kommentar: Hoppas att problemen är på avtagande så som siffrorna visar och att det i så fall beror på att uppfödarna är uppmärksamma på problemet och tar hänsyn till det i avelsarbetet. 0,6% (2,8% 2010) av alla hundar i enkäten hade problem med kloavstötning och 5,3% (8,5% 2010) med att klorna gått av vilket i många fall kan vara ren olyckshändelse i samband med bl.a. träning. Men det är ju mycket troligt att anledningen till kloavstötning och att klorna går av härrör sig från de från starten torra/frasiga klorna som vi måste vara uppmärksamma på.

Är hunden ovillig vid kloklippning?

Av Riesenägarna ansåg 15,4% (13% 2010) att det var lindriga problem, 3,6% (11% 2010) måttliga problem, 4,7% (6% 2010) påtagliga problem. Detta innebär att totalt 23,7% av riesenägarna ansåg att deras hund är ovillig vid kloklippning mot 30% i 2010 års undersökning. Allmän ovillighet och smärta/känslighet har angivits som trolig anledning i ungefär samma omfattning.

Kommentar: Precis som 2010 var det många av hundar som hade problem med klorna som inte hade problem med kloklippning och många hundar utan problem med klorna hade problem med kloklippning och i vissa fall angavs smärta/känslighet som orsak. Ett bra alternativ till kloklippning är slipning. Om man har problem med torra frasiga klor så är risken mycket mindre att få frasiga kanter om

man slipar istället. Hunden upplever det kanske mindre obehagligt också och blir mindre motvillig.

Har hunden någon gång haft problem med öronen?

4,7% (3,7% 2010) av hundarna hade haft problem med öronen 1ggr/år eller mer och 7,1% hade haft problem någon gång.

Ögon:

11 hundar var ögonlysta under perioden, 10 st utan anmärkning en 8 år gammal hade fått resultatet bakre pol-katarakt.

Kommentar: Enligt både 2010 och 2011 års undersökningar verkar det inte vara något större problem i rasen. Självklart skall vi vara vakna för problemet och vidta åtgärder om vi ser tendenser på förändringar.

Mag- och tarmproblem:

3,6% (2,8% 2010) av hundarna hade problem med mage/tarm mer än 1ggr/år ingen hade problemen ofta.

Kommentar: Bara att konstatera att något större problem med magarna finns inte.

Infektioner:

2,4% (1,9 % 2010) av hundarna hade haft halsinfektioner oftare än 1ggr/år, 9,5% (12% 2010) hade haft halsinfektion någon gång. 1,2% (1,4% 2010) hade urinvägsinfektion mer än 1ggr/år och 8,3% (19% 2010) hade haft någon gång. Under perioden hade ingen haft andra former av infektioner oftare än 1ggr/år och 4,1% (6,7% 2010) hade haft någon gång. Övriga infektioner var av varierande slag och inget stack ut.

Kommentar: Får nog anses som bra och att våra hundar inte är speciellt infektionskänsliga.

Hjärtproblem:

1,2% (2,3% 2010) av hundarna angavs ha fått konstaterat hjärtsjukdom eller hjärtfel under perioden. Diagnoserna har varit aortastenosis.

Kommentar: Inget som vi tycks ha några problem med i rasen.

Har hunden fått diagnosen tumör/cancer:

5,9% av hundarna i enkäterna har fått diagnosen cancer under perioden och 60% (63% 2010) av dessa var av elakartad typ. Cancertypen har till 80% varit hudtumörer övrigt har varierat juver, prostata, lungor. Genomsnittsåldern var 8 år när sjukdomen konstaterades.

Kommentar: Vi kan efter hälsoenkätsundersökningarna 2010 och 2011 börja dra slutsatserna att våra hundar oftast drabbas av tumörer i ganska hög ålder. Vi kan också konstatera att hudtumörer är det som Riesen oftast drabbas av och att detta i en hel del fall sprider sig till andra delar av kroppen. Vi måste hålla ögonen på detta problem och ta hänsyn till det i aveln inte bara vad det gäller föräldradjur utan även på deras kullsyskon och kanske något ytterligare steg tillbaks i härstamningen. Jag tror att eftersom det verkar som att tumörerna dyker upp ganska sent i hundarnas ålder så har hundarna oftast redan använt i avel och ska vi ta hänsyn till problemet så måste vi kolla tillbaks i leden för att se om problemet förekommit där.

Krampanfall, epilepsi:

Ingen av hundarna i enkätundersökningen hade haft några kramper eller anfall av epileptisk karaktär under perioden.

Kommentar: Detta innebär inte att det inte finns epilepsi i rasen utan bara att ingen fått det konstaterat under perioden. Det vi kan konstatera är att enligt enkätundersökningarna 2010 och 2011 (1,9%) så är det inget större problem i rasen och att de få hundarna som drabbats svarar bra på medicinering och kan leva ganska normala aktiva liv.

Även om vi inte av enkätsvaren ser någon större fara så skall vi vara observanta så vi inte släpper in problemet i vår ras.

Rörelseapparaten:

8,3% (3,3% 2010) har uppgivit att deras hundar har visat symtom i rörelse/arbete och av dessa har 35,7% artros och 14,3% osteokondros som diagnos. Övrigt var spridit på olika orsaker som förvärvade skador fel i tillväxt m.m. Noteras bör att flera hundarna som hade visat symtom var äldre (9-11 år).

Kommentar: Ett resultat som vi skall hålla ögonen på. Riesen är kända för att vara oömma och befriade från problem i rörelse apparaten och det skall vi värna om. Gällande HD/AD så finns det bättre verktyg än hälsoenkäterna för att hålla koll på statistik och utfall. Men på de hundar som ingick i årets undersökning så kunde man se en tendens på att färre hundar röntgades. Resultaten på de röntgade hundarna var däremot bra. Av de HD röntgade hundarna hade 76,2% A, 22,1% B och på AD var resultatet 94,5%UA och 5,5% grad 1.

Njurar och lever:

Ingen (1,4% 2010) av hundarna hade fått diagnosen lever/njursjukdom.

Kommentar: Mycket bra

Har hunden fått diagnosen sköldkörtelhormonrubbing (T4):

3% har uppgivit att hundarna fått T4 diagnos under perioden. Sjukdomen har uppmärksamats vid en genomsnittsålder av 4,7 år (3,7 år 2010). En spridning finns när sjukdomen upptäcktes från 2 till 11år, samma spridning som i 2010 års undersökning.

Kommentar: I 2010 års undersökning uppgav 5,6% att hundarna fått T4 totalt och då verkar det lite oroande med att 3% fått sjukdomen

konstaterad under perioden. Det kan tänkas att frågan missuppfattats och till nästa år så bör vi utveckla frågan med både vilka som fått diagnosen under perioden och vilka som fått det konstaterat sedan tidigare. Eftersom det är ganska stor spridning i när sjukdomen upptäcktes är det viktigt i avelsarbetet att man inte bara har koll på föräldradjur och kullsyskon utan försöker att kolla även tidigare generationer. Det känns ändå som att vi är på väg mot rätt håll och vi avvaktar med spänning SLU:s kommande forsknings resultat.

Skendräktighet:

31,9% (35% 2010) av tikarna uppges bli skendräktiga och 62% (60% 2010) av dessa efter varje löp. 48,3% (68% 2010) anger att tiken trots skendräktighet inte påverkas i arbete/dressyr/aktivitet, 17,2% (19% 2010) lindrigt, 13,8% (4% 2010) måttligt och 20,7% (9% 2010) påtagligt.

Kommentar: Detta innebär att 6,6% av alla tikar blir påtagligt påverkade i arbete/dressyr/aktivitet. Ingen oroväckande siffra men en viss förklaring till att så pass många tikar kastreras på grund av beteenderelaterade orsaker.

Livmodersinflammation:

2,2% av tikarna i enkäten var behandlade för livmoderinflammation under perioden.

Kommentar: Enligt 2010 års undersökning var 20% av tikarna i enkäten behandlade för livmoderinflammation och 40% av de behandlade tikarna var över 8år. Med hänsyn till det resultatet får väl årets resultat med 2,2% under perioden anses ligga på ungefär samma nivå.

Prostatubesvär:

2,6% av hanhundarna hade haft prostata sjukdom och genomsnittsåldern för problemen var 8,5år.

Kommentar: Nog inget uppseende väckande i förhållande till andra raser.

Andra sjukdomar:

4,7% av hundarna hade haft kennelhosta och 2,4% fästingsjukdom under perioden, inga andra sjukdomar stack ut.

Kommentar: Skönt att inget nytt dyker upp här och väntar runt hörnet. Är överraskad av att så få hundar drabbats av fästingburen sjukdom

Olycksfall:

11,8% av hundarna hade råkat ut för olycka under perioden som krävt veterinärvård. Av dessa var 30% (35% 2010) skada i skog/träning, 30% (14% 2010) bitskador, 15% (11% 2010) skärskador, 10% (10% 2010) ormbett och resterande var blandade andra incidenter/skador med lägre antal individer.

Kommentar: Verkar onödigt med så många bitskador, naturligtvis kan oturen alltid vara framme men vi kanske skall vara noggrannare med att ha koll på våra hundar. Riesenfolk är aktiva med sina hundar och hundarna far fram som bulldozers i terrängen så att det blir en och annan skada i dessa situationer är nog oundvikligt.

Träning och lydighet

Anser du att din hund är lyhörd och kontaktvillig?

Endast 1,8% av riesenägarna ansåg att deras hundar inte var lyhörda och kontaktvilliga.

Kommentar: Personligen har jag länge tyckt att Riesen är en kontakt och arbetsvillig ras och det känns mycket bra att 98,2% av de tillfrågade har lyckan att äga hundar som de upplever på samma sätt.

Är din hund lätt distraherad vid träning?

16,6% tyckte att deras hundar var lätt distraherade i träningen. Det som störde koncentrationen var andra hundar, pågående aktiviteter runtomkring, personer, bollar e.t.c.

Kommentar: Hundarnas koncentrationsförmåga och uthållighet är av största vikt och något som vi bör ta hänsyn till i aveln men det är också så att många riesen är tempererade och vill ha "betalt" för sina prestationer. Om vi då i dressyren inte skapar förväntningar på belöningar som hunden åtrår så kan hundarna gärna prioritera bort oss för något annat i omgivningen som väcker dess intresse.

Reagerar din hund på tillrättavisningar så som du önskar?

Endast 6,5% av ägarna tyckte inte att hunden svarade på tillrättavisningar så som man önskade och 1,2% kunde svara med aggressivitet.

Kommentar: Det finns många som tror att Riesen är en hård och egensinnig hund. Det kan vi nu dementera med hjälp av ägarnas egna omdöme.

Aggressivitet

Visar din hund *aggressivitet* mot okända personer, hundar eller i andra situationer?

9,5% hade visat aggressivitet vid något tillfälle. Situationerna varierade men huvuddelen var mot andra hundar 37,5%, resten var t.ex. hastiga rörelser, enstaka personer som dyker upp.

Kommentar: Jag tror att en hel del av dessa aggressiva reaktioner är i kombination med rädslor men hundaggressivitet är definitivt något som vi skall undvika i aveln. En hundaggressiv hund är inte lycklig och det blir inte ägaren heller.

Rädslor och ängslighet

Visar din hund *rädslor/ängslighet* vid något tillfälle mot okända personer eller vid speciella tillfällen/situationer?

12,4% visade rädslor/ängslighet. Huvuddelen av rädsorna var mot främmande människor och ofta i kombination av hastiga rörelser, mörker, och basröster. Även främmande hundar och hanteringssituationer kunde väcka reaktionerna.

Kommentar: Rädslor är definitivt något som vi skall ta hänsyn till i aveln för rasens, hundägarna och hundarnas skull.

Visar din hund rädslor/ängslighet vid höga eller plösliga ljud?

7,1% av hundarna visade rädslor mot plötsliga ljud. Ljuden man reagerade på var skott/smällare, åska, slammer/metalljud, dammsugare, helikopterljud.

Kommentar: Det är bra att vi har speciella krav gällande skott för valphänvisning då det enligt all expertis är stor arvbarhet på ljudrädslor. Det är ju också omöjligt att skydda hundarna för alla dessa typer av ljud i vardagen och då blir det mycket lidande för hundar som har dessa rädslor.

Visar hunden *rädsla* då den går på hala eller ostadiga underlag?

5,7% av hundarna visade rädslor på hala ostadiga underlag. 77,8% av dessa reagerade på hala underlag och resterande 32,8% på höjder (spångar, broar).

Kommentar: Troligen ett mycket bra resultat. Självt upplever jag Riesen som mycket miljösäkra i denna typ av situationer.

Då hunden ånyo hamnar i en situation då den tidigare visat tecken på rädsla, visar den då rädsla på nytt?

9,2% visade rädslor när den återkom i samma situation på nytt.

Kommentar: De hundar som dök upp här var samma hundar som tidigare visat rädslor i kontakt med främmande människor, för ljud eller speciella underlag.

Anser du att hunden uppför sig som du förväntade dig när du skaffade en riesenschnauzer?

5,9% (6,7% 2010) av ägarna ansåg inte att hunden uppförde sig som de förväntat sig när de skaffade en Riesenschnauzer. Anledningarna varierade men 50% var p.g.a. sociala rädslor, 20% hundaggressivitet.

Har du upplevt något i hundens beteende som problematiskt:

23% (24% 2010) upplever något problem med hundens beteende. 25,6% (42% 2010) av de som upplever problem anger skotträdsla, 25,6% (28% 2010) rädslor/sociala kontakter, 25,6% (14% 2010) skälliga, 23,2% (14% 2010) hundaggressivitet,. Ett antal ägare anger andra olika problem så som stressig, vaktig, dominant, svårt vara ensam ofta i kombination med sociala rädslor.

Kommentar: Det var glädjande att se i årets undersökning att upplevda skotträdslor sjunkit från 10,2% 2010 till 5,9% 2011 på redovisade hundar. Hoppas av hela mitt hjärta att detta är en trend som håller i sig. Gällande rädslor/sociala kontakter har problemen också minskat från 6,8% 2010 till 5,9% 2011 enligt ägarna. Att 23% (24% 2010) av hundägarna upplever något som problem med hundarna måste åtgärdas och alla måste hjälpas åt för att det skall lyckas. Det vi kan göra är att ta hänsyn till saker när vi använder olika hundar i aveln men minst lika viktigt är att vi hjälper våra riesenvänner komma tillrätta med de problem som går att åtgärda.

Hur "använder" du din hund

Här har man kunnat ange flera olika saker som man använder hunden till och resultatet har blivit: Spår/sök/rapport 78% (86% 2010), Lydnad 63,3% (48% 2010), Utställning 29% (34% 2010), Bevakning/räddning 19,5% (18% 2010), Skydd/IPO 16% (10% 2010), Avel 14,2% (20% 2010), Drag 13,6% (9% 2010), Enbart sällskap/familjehund 8,9%, agility 4,7% (4% 2010). Annat som angetts men varit under "4% gränsen" är tjänst, viltspår, servicehund, sjöräddningshund, svamplettningshund, rally lydnad.

Kommentar: Det är återigen kul att se att Riesenägarna är aktiva med sina hundar inom så många olika områden. Extra roligt är att se ökningarna på att använda Riesen som lydnads och draghund. Återigen kan vi se att Riesenägare behöver friska, orädda, skottfasta hundar med stor "bruksbarhet" för att kunna pyssla med det man vill. Verkar som om en rastypisk Riesen passar bra.

Är du nöjd med ditt val av ras

99,4% (99,5%2010) är nöjda med sitt val av ras

Kan du tänka dig att skaffa en ny riesenschnauzer igen

96,4% (99% 2010), 2,4% skaffar ingen ny p.g.a. sin ålder, en person är inte nöjd och skaffar ingen ny p.g.a. detta, någon är tveksam om man orkar med en till.

Kommentar: ÄR INTE DETTA FANTASTISKT. Återigen så kommer de flesta att skaffa en ny Riesen, detta trots att 23% (24% 2010) upplever något i hundens beteende som problem. Riesen ägare är ett härligt släkte som ställer upp för sin ras och älskar det positiva som den ger tillbaks. Nu är det allas ansvar att fortsätta hjälpas åt att genom information, öppenhet skapa ett avelsarbete som minimerar riskerna för de som skaffar Riesen på nytt att få hundar med ärftliga sjukdomar och/eller beteende som upplevs problematiska. Vi kommer att fortsätta följa upp rasen årligen för att snabbt kunna se vart vi är på väg och hur rasen utvecklas och förändras typ: medellivslängd, sjukdomsbilder, beteende m.m. samt hur ägarna upplever dem. Vi hoppas att detta är något som uppskattas och anses värdefullt för rasen och medlemmarna.

Med önskan om en Riesen härlig jul och ett gott nytt år

Affe Karlström